

Deklaracija Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira susreli su se u Briselu 26. i 27. februara 2008. godine. Nekim dijelovima sastanka su prisustvovali i Predsjedništvo BiH, predsjedavajući Vijeća ministara, kao i lideri stranaka koje čine vladajuću koaliciju.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je konstatirao da je BiH od oktobra načinila značajne pomake u pogledu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja parafiranje Sporazuma koje je izvršeno 4. decembra 2007. godine. Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju je konačno na dohvat ruke, tj. čim se ispune potrebni uslovi.

Međutim, u BiH su i dalje prisutni značajni suštinski problemi koji su dali povoda nedavnom izbijanju kriza. Došlo je do pokušaja progresivnog slabljenja institucija i legitimiteta države. Ponovo su izbile napetosti između političkih aktera u pogledu budućeg ustavnog uređenja zemlje, kao i uloge i nadležnosti države. Pogoršan je ograničen stepen saradnje koji su politički akteri u BiH postigli krajem 2007. godine. Također je bilo i neprihvatljivog osporavanja Daytonskog mirovnog sporazuma.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira izražava duboku zabrinutost u pogledu zvaničnih poziva na secesiju. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira čvrsto naglašava da prema Daytonskom mirovnom sporazumu ni jedan entitet nema pravo na otcjepljenje od Bosne i Hercegovine.

Kao što je naglašeno ranije, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je također zabrinut izjavama kojima se dovodi u pitanje postojanje entiteta.

Upravni odbor podvlači još jednom da je BiH priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet zagarantiran Daytonskim mirovnim sporazumom. Upravni odbor podsjeća da Ustav Bosne i Hercegovine predviđa da se Bosna i Hercegovina sastoji od dva entiteta i da su Bošnjaci, Hrvti i Srbi konstitutivni narodi. Upravni odbor ostaje u potpunosti privržen Daytonskom mirovnom sporazumu.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ponavlja da političari u BiH moraju prestati sa praksom prijetnji jednostranim promjenama ustavne strukture zemlje. Sve strane moraju u potpunosti poštovati Daytonski mirovni sporazum. Upravni odbor podcrtava da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente da se suprotstavi destruktivnim tendencijama i da neće dopustiti pokušaje podrivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, bez obzira da li ono dolazilo iznutra ili izvan zemlje. Sve potpisnice i strane su, prema Aneksu 10 Daytonskog mirovnog sporazuma, obavezne da u potpunosti sarađuju sa visokim predstavnikom i njegovim osobljem. Odluke visokog predstavnika se moraju u potpunosti poštivati i implementirati odmah.

U pogledu reforme policije, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podstiče aktere u BiH da ovo pitanje hitno razmotre u Parlamentarnoj skupštini i usvoje zakone o reformi policije u skladu sa Mostarskom deklaracijom i kasnije donesenim Akcionim planom, te zahtjevima EU.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira podstiče Vijeće ministara BiH da odlučno nastavi sa daljim pomacima u realizaciji programa reformi i usvoji akcioni plan kao odgovor na Evropsko partnerstvo.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja usvajanje Platforme za djelovanje i pomake koji su načinjeni prema realizaciji nekih od ciljeva, uključujući fiskalnu koordinaciju. Međutim, potrebno je uraditi mnogo više od toga.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira konstatira da su lideri političkih stranaka održali inicijalne razgovore o ustavnoj reformi i da je ovo pitanje zastupljeno i u Mostarskoj deklaraciji i Akcinom planu. Upravni odbor je ponovo potvrdio svoj stav da će ustavna reforma biti potrebna da bi Bosna i Hercegovina bila u stanju da ispuni uslove koje mora ispunjavati jedna moderna evropska država.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira naglašava značaj slobode izražavanja, uključujući slobodne i nezavisne medije, i konstatira da Daytonski mirovni sporazum obavezuje BiH, uključujući oba entiteta, da osigura najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. U tom pogledu, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira pozdravlja posjetu predstavnika OSCE-a za slobodu medija Bosni i Hercegovini.

U skladu sa svojom odlukom iz oktobra 2007. godine, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira ponovo je sagledao situaciju. On je prihvatio slijedeće preporuke visokog predstavnika u pogledu budućnosti OHR-a.

Nakon procjene razvoja situacije u BiH u nekoliko posljednjih mjeseci, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je ponovio da je i dalje cilj izvršiti tranziciju i prenos odgovornosti na domaće organe vlasti. Prije svega, akteri u BiH su ti koji treba da stvore uslove za tranziciju, što bi trebalo da se dogodi u najkraćem mogućem vremenu. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira i šira međunarodna zajednica stoje na raspolaganju da pruže podršku bh. akterima u stvaranju potrebnih uslova.

Bosna i Hercegovina, kao "mirna država koja je sposobna da opstane i koja se nepovratno kreće putem ka evropskim integracijama", dugoročni je cilj Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, a ostvarenje ovog cilja bilo je središte djelovanja OHR-a.

Plan rada OHR-a, koji je odobrio Upravni odbor Vijeća za

implementaciju mira u aprilu 2007. godine, sadrži nekoliko dugoročnih ciljeva koje Upravni odbor Vijeća smatra suštinskim za stvaranje takve mirne države koja je sposobna opstati samostalno. Iz tog razloga, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je odlučio da se pitanja koja su od najkritičnijeg značaja, a koja su sadržana u Planu rada OHR-a, smatraju ciljevima koje treba da realiziraju organi BiH prije tranzicije. Ovi ciljevi su dobro utvrđeni i odobreni od strane Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, a organi BiH su ih sve preuzeli kao svoje obaveze.

Ciljevi koje organi BiH trebaju realizirati prije tranzicije su:

- Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja raspodjele imovine između državnog i drugih nivoa vlasti
- Prihvatljivo i održivo rješenje vojne imovine
- Potpuna implementacija Finalne arbitražne odluke za Brčko
- Fiskalna održivost (unaprijeđena putem sporazuma o metodologiji utvrđivanja stalnog koeficijenta za raspodjelu sredstava od indirektnog oporezivanja i osnivanjem Nacionalnog fiskalnog vijeća)
- Učvršćivanje vladavine prava (koju treba pokazati putem usvajanja Nacionalne strategije za pitanje ratnih zločina, donošenjem Zakona o strancima i azilu, te usvajanjem Nacionalne strategije za reformu sektora pravosuđa).

Pored naprijed navedenih ciljeva, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je saglasan da se prije tranzicije moraju ispuniti dva uslova: potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i povoljna ocjena situacije u Bosni i Hercegovini od strane Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, koja će se zasnivati na punom poštivanju Daytonskog mirovnog sporazuma.

Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nije dio Plana rada OHR-a. Međutim, potpisivanje ovog Sporazuma predstavlja značajan uslov za tranziciju i neophodno je kako bi se pokazao napredak Bosne i Hercegovine na putu ka članstvu u Evropskoj uniji.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je ranije definisao situaciju u BiH kao kriterij za donošenje odluke o prestanku rada i tranziciji OHR-a. I dalje je od odlučujućeg značaja da politički lideri u BiH u potpunosti poštuju Daytonski mirovni sporazum, te izbjegavaju svaku retoriku ili sve radnje koje bi mogle ugroziti ili kršiti Daytonski mirovni sporazum.

Postizanje gore navedenih ciljeva i ispunjenje uslova će olakšati tranziciju. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira potiče organe vlasti u BiH da što je prije moguće ostvare ove ciljeve, te doprinesu ispunjavanju ovih uslova. Visoki predstavnik je spreman da pruži savjet i radi sa institucijama BiH u ovom pogledu.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira naglašava svoju punu podršku visokom predstavniku u pogledu njegovog pomaganja u ostvarenju ovih ciljeva na način doslijedan sveukupnom cilju tj. da se učvrste reforme i osigura da BiH ispuni svoje obaveze vezane za evro-atlantske integracije. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira zahtijeva od visokog predstavnika da preduzme sve neophodne mjere kako bi osigurao ispunjenje navedenih ciljeva.

OHR će nastaviti sa radom i vršenjem svog mandata u skladu sa Daytonskim mirovnim sporazumom, osiguravajući puno poštivanje Mirovnog sporazuma.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je ponovio stav da bi ojačan Ured specijalnog predstavnika EU predstavljao značajan dio sveobuhvatnog angažmana EU nakon prestanka rada OHR-a. Upravni odbor očekuje ponovnu razmjenu informacija o

procesima planiranja rada navedenih ureda.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira poziva Srbiju kao potpisnicu Daytonskog sporazuma, kao i vlasti Bosne i Hercegovine, posebno one u Republici Srpskoj, da ispunjavaju obaveze koje imaju po međunarodnom pravu u smislu pune saradnje sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju (ICTY), proaktivnim zalaganjem da se uhapsu svi preostali optuženici za ratne zločine, uključujući Radovana Karadžića i Ratka Mladića, bez daljeg odlaganja, uništavanjem mreža koje nude podršku ovih bjeguncima, te osiguranjem da ove osobe bude isporučene Međunarodnom krivičnom tribunalu.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je podsjetio sve vlasti u BiH na temeljni princip nepovredivosti diplomatskih misija i na njihove obaveze u tom pogledu. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira sa žaljenjem konstatira štetu koja je nanesena diplomatskim predstavništvima u Banja Luci. Upravni odbor očekuje od vlasti u BiH, a naročito u RS, da u potpunosti ispune svoje obaveze i da održe javni red.

OHR će nadgledati napredak koji se ostvaruje u pogledu ciljeva i uslova, a Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira će konstantno razmatrati situaciju. Sljedeći sastanak političkih direktora će se održati u Sarajevu 24. i 25. juna 2008.god.